

Лаўрэаты добрых спраў

Традыцыйна ў пачатку новага года, падчас навагодніх свят, у сталіцы праходзіць урачыстая цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў адразу трох прэстыжных прэмій – «За духоўнае адраджэнне», спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва і прэміі «Беларускі спартыўны Алімп». Сёлета добрая і прыгожая традыцыя, якой ужо чвэрць стагоддзя, безумоўна, мела працяг.

Без патрыятызму, без вялікай любові да сваёй краіны наўрад ці магчымы дасягненні нашых суайчыннікаў, якімі мы ганарымся. Такую думку выказаў Прэзідэнт А. Лукашэнка ў час урачыстага адкрыцця цырымоніі. «Мы, беларусы, народ з прыгожай душой. Я думаю аб гэтым кожны раз, калі вывучаю гісторыі поспеху і падпісваю дакументы аб узнагароджанні», – падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Ён перакананы: за кожным прафесійным або асабістым дасягненнем стаяць, у першую чаргу, працавітыя і сумленныя людзі. Людзі, якія цалкам аддаюць сябе сваёй місіі, жывуць і працуюць на карысць роднай краіны і народа. Гэта і ёсць патрыятызм. Ён у любові да дзяцей і бескарыслівым імкненні акружыць клопатам тых, каго лёс пазбавіў мацярынскай ласкі. У самаадданай барацьбе за жыццё і здароўе людзей. У беражлівым стаўленні да культурнага здабытку нацыі, нашых спрадвечных традыцый і духоўных каштоўнасцей. У абароне гістарычнай праўды, памяці герояў нашай зямлі, інфармацыйнага суверэнітэту краіны. У выхаванні ў маладых беларусаў любові да сваёй краіны і гонару за сваіх продкаў. У спартыўных перамогах на славу роднай Беларусі.

Для ўшанавання заслуг і дасягненняў грамадзян у арсенале нашай дзяржавы ёсць розныя ўзнагароды. Аднак прэмія «За духоўнае адраджэнне», спецыяльная прэмія дзеячам культуры і мастацтва і прэмія «Беларускі спартыўны Алімп» – з разраду асаблівых. Імі, па сутнасці, ад-

значаюць духоўны подзвіг тых, чья дзейнасць дый жыццё ў цэлым пранізаны ідэямі добра і гуманізму, садзейнічаюць з'яднанню грамадства, робяць людзей дабрэйшымі, а краіну – больш прыгожай і моцнай.

«Вы – гонар нацыі. Менавіта такія людзі, як вы, пішуць гісторыю. Такія добрыя справы і пачынанні, як вашы, застаюцца ў памяці народа, даюць будучым пакаленням маральны і духоўны арыенцір, вядуць да новых высокіх мэт, – адзначыў Прэзідэнт, звяртаючыся да лаўрэатаў прэмій, і пажадаў ім далейшага плёну ў творчых памкненнях і спартыўных дасягненнях.

Па выніках 2020 года прысуджаны пяць прэмій «За духоўнае адраджэнне». Імі адзначаны працоўныя і аўтарскія калектывы, прадстаўнікі рэлігійнай і адукацыйнай арганізацый за актыўную дзейнасць у гуманітарнай сферы, што садзейнічае захаванню і прымяненню нацыянальнага культурнага здабытку, выхаванню ў моладзі любові да Айчыны, умацаванню духоўных каштоўнасцей і ідэй міласэрнасці.

За ўмацаванне ідэй гуманізму ў сучасным беларускім грамадстве, самаадданую працу па аказанні медыцынскай дапамогі насельніцтву ў перыяд эпідэміі COVID-19 узнагародай адзначаны калектывы Гарадской дзіцячай інфекцыйнай клінічнай бальніцы Мінска. Паводле слоў галоўнага ўрача медыцынскай установы Марыны Сакаловай, высокая ўзнагарода – гэта заслуга ўсяго калектыву і не толькі ў справе

барацьбы з наступствамі каранавіруснай інфекцыі. За трыццаць гадоў дзейнасці бальніцы, а менавіта такі юбілей адзначылі летась, тут пралячылі каля паўмільёна пацыентаў. І ўсе яны – прадстаўнікі падрастаючага пакалення, будучая апора нашай дзяржавы. Цяпер у клініцы працуюць 165 чалавек, прафесійны стаж кожнага вымяраецца больш як двума дзясяткамі гадоў. У экстраннай педыятрыі, дзе выніковасць залежыць ад зладжанай каманднай работы, гэта акалічнасць мае асаблівае значэнне.

Таксама не менш важная і дзейнасць па выхаванні дзяцей, асабліва тых хлопчыкаў і дзяўчынак, якія з’яўляюцца сіротамі ці засталіся без апекі бацькоў. Прыкладам самаадданасці і любові да такіх дзетак служыць сямейная пара Таццяны і Андрэя Барытоляў, якія працуюць бацькамі-выхавальнікамі дзіцячага дома сямейнага тыпу ўпраўлення па адукацыі Салігорскага райвыканкама. Упершыню прыёмнымі бацькамі яны сталі шаснаццаць гадоў таму. За гэты час выхавалі

роднага сына, які цяпер служыць у арміі, і адзінаццаць прыёмных дзяцей. Некаторыя з іх ужо стварылі ўласныя сем’і. Іхнія дзеці называюць Таццяну Міхайлаўну і Андрэя Іванавіча бабуляй і дядулем. Цяпер прыёмныя бацькі выхоўваюць дзевяць розных па ўзросту – ад двух да шаснаццаці гадоў – хлопчыкаў і дзяўчынак. Усе яны для Барытоляў сталі як родныя, таму робіцца ўсё магчымае, каб дзяцінства і юнацтва выхаванцаў былі бясхмарныя.

Шмат увагі юнаму пакаленню і яго духоўным запытам надае святар Свята-Троіцкай царквы аграгарадка Салтанаўшчына Нясвіжскага раёна протаіерэй Алег Абрамовіч. Прыход, дзе бацюшка паспяхова сумяшчае справы духоўныя са свецкімі, аб’ядноўвае вернікаў больш як дзясятка вёсак Нясвіжскага і суседняга Капыльскага раёнаў. Многія з тых, хто прыходзіць у храм, – надзейныя памочнікі, аднадумцы. Так, яшчэ ў 2002 годзе агульнымі намаганнямі тут наладзілі работу праваслаўнага

▲ У час урачыстай цырымоніі ўручэння прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

СЛОВА ЛАЎРЭТАМ

Лаўрэат прэміі «За духоўнае адраджэнне» Таццяна БАРЫТОЛЬ, маці-выхавальнік дзіцячага дома сямейнага тыпу ўпраўлення па адукацыі Салігорскага райвыканкама:

– Узнагарода для нас аказалася поўнай нечаканасцю, стала цудоўным навагоднім падарункам і адначасова дадатковым стымулам у нашай працы.

Дзяржаўную падтрымку мы адчуваем заўсёды. Тут – і матэрыяльная дапамога, і спрыянне спецыялістаў органаў апекі, карэкцыйнага цэнтра і інш. Гэта вельмі важна, бо да нас трапляюць дзеці з няпростымі лёсамі, і мы стараемся сагрэць іх цяплом, быць для іх сапраўды роднымі людзьмі.

Прыёмнымі бацькамі мы з мужам сталі выпадкова. Знаёмыя папрасілі з'ездзіць у школу-інтэрнат у вёсцы Станькава Дзяржынскага раёна, дзе яны збіраліся ўзяць пад апеку хлопчыка. Там нам на вочы трапіўся Валерка і так нас захапіў, што таксама падумалі пра гэта. Спачатку запрасілі яго да сябе на летнія канікулы, яму ў нас спадабалася, ён пасябраваў з нашым сынам, амаль што аднагодкам. Калі прыйшоў час ехаць назад у Станькава на вучобу, спыталі ў Валеры: ці не хацеў бы ён застацца ў нас назусім. Вы б бачылі тыя радасныя вочы! Без слёз пра гэта не раскажаш... Адным словам, атрымаўшы ад яго згоду, заняліся афармленнем неабходных дакументаў. І тут выявілася, што ў Валеры ёсць яшчэ брат і сястра, якія жылі і выхоўваліся ў розных школах-інтэрнатах. Разлучаць надалей іх мы не хацелі і таксама ўзялі да сябе. Цяпер ужо нашаму прыёмнаму першынецу 25 гадоў, ён працуе на адным з рудаўпраўленняў вытворчага аб'яднання «Беларуськалій».

Ведаецца, працаваць з дзецьмі прыемна, нягледзячы на тое, што яны розныя, з асаблівымі характарамі. І ўдвая радасна, калі тваю работу заўважаюць і цэняць.

лагера, дзейнасць якога з гадамі стала шматпрофільнай. Зараз, напрыклад, працуюць краязнаўчая, спартыўная, кадэцкая і пеўчая змены. Таксама для

праваслаўнай моладзі праводзяцца традыцыйныя злёты. Дзейнічае пры прыходзе і дабрачынная арганізацыя – брацтва ў гонар Праабражэння Гасподняга. Яго члены – праваслаўныя актывісты з Салтанаўшчыны і суседніх вёсак, а таксама з Нясвіжа, Стоўбцаў, Капыля, Слуцка, Баранавічаў дапамагаюць людзям з абмежаванымі магчымасцямі і тым, хто мае патрэбу ў рознага кшталту дапамозе – састарэлым і адзінокім людзям, шматдзетным сем'ям, ахвярам насілля і інш. Ажыццяўляе брацтва і шэфства над Нясвіжскім домам-інтэрнатам для састарэлых і інвалідаў у вёсцы Асмолава. Акрамя матэрыяльнай дапамогі, валанцёры разам з протаіерэем Алегам Абрамовічам падтрымліваюць насельнікаў гэтай установы маральна, умацоўваючы іх сілу духу, ахвотных далучаюць да праваслаўнай веры.

Падзвіжніцтва і дзейнасць па аднаўленні адной з праваслаўных святыняў Беларусі – Тураўскага крыжа XII–XIII стагоддзяў – таксама адзначана высокай узнагародай. Да справы ўзнаўлення святыні прычыніўся аўтарскі калектыў у складзе члена Беларускага саюза мастакоў Алены Андрушчанка, намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення дзяржаўных спецыяльных культурных мерапрыемстваў і прафесійнага мастацтва – начальніка ўпраўлення прафесійнага мастацтва Міністэрства культуры, старшыні Сінадальнага аддзела па царкоўным мастацтве, архітэктуры і рэстаўрацыі Беларускай праваслаўнай царквы Марыі Нецвятаевай і дырэктара ТДА «Залаты платан» Алега Ермаловіча. У далёкім сярэднявеччы артэфакт з'яўляўся галоўнай святыняй Тураўскай епархіі, знаходзіўся ў Тураўскім кафедральным саборы. Але пасля землятруса ў XIII стагоддзі, які разбурыў храм, згубіўся. І вось у стагоддзі XXI, здавалася б, за невырашальную задачу яго ўзнаўлення ўзялася кагорта зацікаўленых людзей. У 2018 годзе яны выйгралі конкурс на лепшы эскіз аднаўлення святыні і на працягу двух гадоў пры падтрымцы Банка развіцця ажыццявілі свой праект.

Высокай узнагароды за стварэнне мемарыяльнага комплексу на месцы спаленай фашыстамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны вёскі Ала ў Светлагорскім раёне Гомельскай вобласці ўдастоены аўтарскі калектыў у складзе галоўных архітэктараў праекта ААТ «Інстытут «Гомельграмадзянпраект» Сяргея Пярвіцкага і Віктара Бельцюкова, а таксама члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Ізяслава Катлярова. Мемарыял памяці на месцы вёскі Ала – гэта часцінка нашага болю і ўспамінаў пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны. У студзені 1944 года менавіта сярод балот і лясоў у вёсцы Ала сабраліся жыхары суседніх сямі населеных пунктаў, каб разам чакаць салдат наступаючай Чырвонай арміі. Але замест вызваліцеляў прыйшлі фашысты. Частку тых, хто знаходзіўся ў вёсцы, расстралялі. Астатніх сагналі ў хлеў і падпалілі. У вогненнай пастцы згарэлі 1758 чалавек, у тым ліку 950 дзяцей. Па колькасці ахвяр спаленая вёска Ала суразмерна дванаццаці Хатыням. І таксама, як Хатынь, яна не адраділася ў пасляваенны час. Пра трагедыю Алы на працягу больш як 75 гадоў нагадваў толькі сціплы паклонны крыж. І вось у канцы 2019 года падчас сустрэчы Прэзідэнта А. Лукашэнкі са студэнтамі ўзнялі пытанне аб стварэнні мемарыяла на месцы знішчанага вёскі. Кіраўнік дзяржавы ініцыятыву падтрымаў і ў хуткім часе пачалася будоўля, якую абвясцілі ўсенароднай. У чэрвені 2020 года паўстаў буйны мемарыяльны комплекс. У яго адкрыцці прымаў удзел і Прэзідэнт.

Традыцыйна на ўрачыстай цырымоніі ўручаюцца і спецыяльныя прэміі Прэзідэнта Беларусі дзеячам культуры і мастацтва. Сярод сёлетніх лаўрэатаў – творчыя асобы і мастацкія калектывы, якія дасягнулі выдатных поспехаў у сферы музычнага мастацтва, музейнай і бібліятэчнай справы, журналістыкі, тэлебачання, народнай і аматырскай мастацкай творчасці, навучання і выхавання творчай моладзі і атрымалі грамадскае прызнанне.

Гэта аўтарскі калектыў у складзе галоўнага і вядучага бібліятэкараў аддзела

▲ Аляксандр Лукашэнка ўручае спецыяльную прэмію дзеячам культуры і мастацтва Івану Малініну – вядучаму бібліятэкару аддзела маркетынгу і бібліятэчнай работы Магілёўскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна

маркетынгу і бібліятэчнай работы Магілёўскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна Юліі Касцюк і Івана Малініна. Так высока адзначаны іх дасягненні ў справе выхавання любові да роднага краю, стварэння інфармацыйных рэсурсаў, прысвечаных малой радзіме.

Прэміяй таксама ўганараваны аўтарскі калектыў Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук у складзе дырэктара кандыдата гістарычных навук Вадзіма Лакізы, навуковага супрацоўніка Нацыянальнага парку «Белавежская пушча» магістра гістарычных навук Руслана Кнігі, галоўнага архітэктара праектаў філіяла «Брэстрэстаўрацыяпраект» адкрытага акцыянернага таварыства «Белрэстаўрацыя» Вольгі Нічыпарчык. Іх заслуга – самаадданая праца па захаванні гістарычнай памяці беларускага народа і стварэнне археалагічнага музея пад адкрытым небам у Белавежскай пушчы.

За вялікі ўклад у фарміраванне патрыятычнай самасвядомасці грамадзян і за стварэнне праекта «Гонар ЗА Беларусь» спецпрэміі Прэзідэнта ўдастоены аўтарскі калектыў у складзе кіраўніка аналітычнага цэнтра «ЕсооМ» ТАА «Медыяфакт-Эка» Сяргея Мусіенкі, аглядальніка рэдакцыі аддзела палітычнай інфармацыі выдавецкага дома «Беларусь сёння» Максіма

Осіпава, начальніка аддзела падрыхтоўкі ілюстрацый упраўлення аб'яднанага са-кратарыята выдавецкага дома «Беларусь сегодня» Максіма Шніпа.

На працягу мінулага года асабліва плённа ажыццяўляў сваю дзейнасць у рамках патрыятычнага праекта «Мужнасцю сваёй у неўміручасць крочылі» Інстытут пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь, чым унёс значны ўклад у фарміраванне духоўных асноў падростаючага пакалення. І гэта стала падставай для атрымання высокай прэзідэнцкай узнагароды.

Спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта адзначаны таксама калектыў Віцебскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці – за выдатныя дасягненні ў справе захавання гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі і за адраджэнне традыцыйнай тэхналогіі вырабу гліняных цацак Аршанскага Падняпроўя і Віцебскага Падзвіння.

За значны ўклад у захаванне гістарычнай праўды аб Вялікай Айчыннай вайне і за рэалізацыю праекта Саюзнай дзяржавы па рэканструкцыі будынкаў і збудаванняў Брэсцкай крэпасці прэміі ўдастоены калектыў мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой».

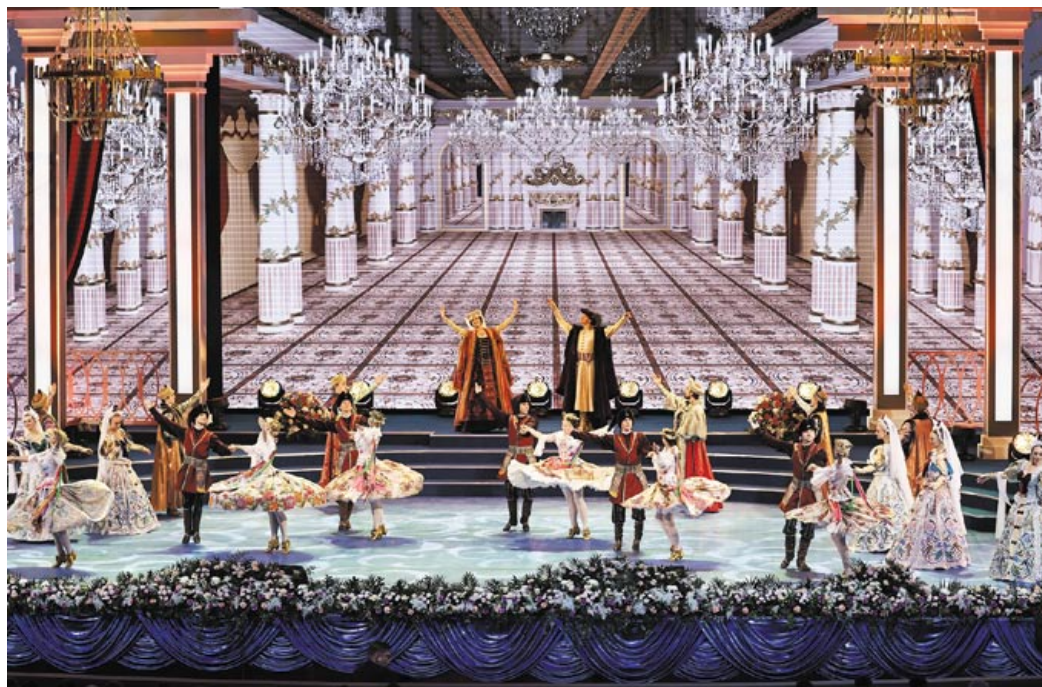
Калектыву Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі прэмія прысуджана за адраджэнне і захаванне нацыянальных традыцый, развіццё сучасных напрамкаў мастацкай творчасці, значны ўклад у выхаванне дзяцей і моладзі.

Высокай узнагароды ўдастоены га-лоўны дырыжор Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра народны артыст Беларусі Аляксандр Анісімаў. Так адзначаны асабісты ўклад маэстра ва ўмацаванне міру і згоды ў грамадстве праз музыку, за рэалізацыю буйных рэспубліканскіх і міжнародных творчых праектаў.

Старшыня праўлення ЗАТ «Другі нацыянальны тэлеканал» Марат Маркаў атрымаў спецыяльную прэмію Прэзідэнта за стварэнне аўтарскіх тэлеперадач пра людзей, падзеі і дасягненні суверэннай Беларусі.

За значны асабісты ўклад у адраджэнне традыцый вырабу музычных інструментаў узнагарода прысуджана майстру народных інструментаў Адэльскага цэнтра культуры і народнай творчасці – філіяла Гродзенскага раённага культурна-інфармацыйнага цэнтра Мар'яну Скрамблевічу.

► Завяршылася ўрачыстая цырымонія ўручэння прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь цудоўным канцэртаў майстроў мастацтваў краіны

Яшчэ адна спецыяльная прэмія Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь – «Беларускі спартыўны Алімп» – заснавана ў 2003 годзе. Яе асноўнай мэтай з’яўляецца стымуляванне і сацыяльная падтрымка дзейнасці ў галіне фізічнай культуры і спорту. Па выніках мінулага года, паводле адпаведнага Указа Прэзідэнта, яе ўдасноены трэнер-выкладчык Сенненскай спартыўнай дзіцяча-юнацкай школы алімпійскага рэзерву Валерый Лектараў. Ён – адзін з тых, дзякуючы чым старанням і вопыту існуе і развіваецца біятлонная школа ў Сянне – невялікім гарадку на Віцебшчыне. Сярод выхаванцаў Валерыя Міхайлавіча трохразовы чэмпіён свету Пётр Івашка, алімпійская чэмпіёнка Ірына Крыўко і яе брат Віктар – двухразовы чэмпіён Еўропы сярод юніёраў.

Загадчык аддзела спартыўных навін АТН Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь Мікалай Стула сваю высокую ўзнагароду лічыць заслугай усяго творчага калектыву. Паводле яго слоў, у планах спартыўных журналістаў шмат задум па асвятленні ўдзелу беларускіх спартсменаў як у міжнародных спаборніцтвах, так і ў рэспубліканскіх чэмпіянатах, а таксама – стварэнне новых праграм дзеля развіцця і папулярызавання айчыннага спорту і фізічнай культуры.

Лаўрэатам прэміі «Беларускі спартыўны Алімп» стаў таксама дырэктар мясцовага дабрачыннага фонду імя А. Талая, член нацыянальнай каманды Рэспублікі Беларусь па інваспорце Аляксей Талай. Гэта сапраўды легендарны чалавек, які выстаяў перад выпрабаваннямі лёсу і знайшоў сябе ў спорце. У юнацтве Аляксей Канстанцінавіч перанёс цяжкую траўму, падарваўся на міне, якая «спала» з часоў Вялікай Айчыннай вайны. Аднак, валодаючы нястрымным характарам і велізарнай сілай волі, даказаў, што чалавек бязмежны ў сваіх магчымасцях: стаў майстрам спорту па плаванні і рэкардсменам свету і Еўропы ў гэтым відзе спорту сярод паралімпійцаў. У 2018 годзе стварыў дабрачынны фонд, галоўная задача яко-

СЛОВА ЛАЎРЭАТАМ

Лаўрэат прэміі «Беларускі спартыўны Алімп» Аляксей ТАЛАЙ, дырэктар мясцовага дабрачыннага фонду імя А. Талая, член нацыянальнай каманды Рэспублікі Беларусь па інваспорце:

– Прэмія «Беларускі спартыўны Алімп» для мяне – падзея асабліва і знакавая. Я яе расцэнваю як адзнаку за тое, што змог зрабіць нешта важнае і добрае для папулярызавання і развіцця спорту ў маладзёжным асяроддзі. Як чалавек, скажам так, асаблівы, на сустрэчах у школах, у вышэйшых навучальных установах на сваім прыкладзе расказваю, як можна пераадолець цяжкасці ў жыцці. І гэты мой пасыл для большасці спрацоўвае, маладыя людзі аддаюць перавагу спорту, а не згубным і небяспечным для здароўя звычкам.

Нядаўна мы пачалі ажыццяўленне рэспубліканскага праекта «Спартсмены Беларусі – сіла ў адзінстве», у рамках якога разам з зоркамі беларускага спорту зараджаем дзяцей на здаровы лад жыцця, адцягваем іх ад гаджэтаў. Як сведчаць водгукі бацькоў, нашы старанні недарэмныя, тым, хто хоча, мы дапамагам пасябраваць са спортам ці, як мінімум, з фізкультурай.

га дапамагаць тым, хто трапіў у складаную жыццёвую сітуацыю.

Прыклад Аляксея Талая, якога асабліва цёпла вітала зала, яшчэ раз даказвае: няма нічога немагчымага. Мэтанакіраванасць, сіла волі, талент і ўмовы, што стварае наша дзяржава ва ўсіх сферах чалавечай дзейнасці, абавязкова прывядуць да поспеху.

Сяргей ЖОЛУД